

1. Start/mål vid Rabbalshede Folkets Park (GH)

Parken byggdes 1932 och hade sina glansdagar under 1940- och 50-talen.

Publikrekordet slogs 1953 när Gösta "Snoddas" Nordgren uppträdde. Över 2.000 personer kom för att lyssna på "Flottarkärlek"!

Harry Brandelius har också framträtt i parken.

Danser anordnades ofta, flera kända dansband har besökt parken, såsom Arne Domnerus orkester. Marknadsdanser förekom också. För att "få" dansa krävtes dansbiljetter.

Gunnar Samuelsson och Gunnar "Bellman" Andersson var huvudansvariga för verksamheten. (Bron vid Linnéasjön bär hans namn "Bellmansbro").

Biljettförsäljare var Gustav Karlsson och Anders Karlsson (Bellmans far)

Artur Ving var korvgubbe.

Bland ordningsvakter i slutet av 1930-talet och början av 1940-talet kan nämnas bröder Henry och Sven Gustafsson. Samt senare Thure Hedlund och Per Jansson från Tanum.

2. Annas Café (GH)

Anna Johansson var tidigare gift med målaren Torsten Johansson.

I caféet fanns ett fotbollsspel samt 5-6 kaffebord. Förutom att köpa sig en fika kunde man också köpa godis.

På övervåningen hyrde Anna ut ett rum, det var ett sk resanderum.

3. Bageri och brödbutik (GH)

På Justus och Berta Salomonssons tomt byggdes ett hus 1932.

Sönerna Douglas och Rune Salomonsson startade bageriet 1944. De hade tidigare bl a sålt fisk från en dragkärra.

Bröderna arrenderade ut verksamheten 1955 till Lars Lindström som avvecklade rörelsen efter några år.

Douglas drev konditori i Dingle och Rune Nya Hotellet i Dingle.

4. Posten (GH)

Poststationen hade varit på flera ställen i Rabbalshede. Till att börja med var den inrymd i gamla Rabbalshede, hos Karl Andersson samt i järnvägsstationen.

Dit kom Alma Wikström från Lövånger 1932 som anställd och träffade Ernst Johansson. Kärlek uppstod och så övertog de posten och flyttade den till sitt hus.

Förutom postutdelning och tidningsförsäljning utgick en brevbärlinje härifrån.

Bland de första brevbärarna var Aron Hurtig och senare Anders Karlsson. Efter hans död, 1940, tog sonen Harry över. Han blev sedermera postföreståndare tillsammans med sin hustru Gulli. (Tillsammans skapade de Linnéasjön). Harry slutade 1976 och Gulli fortsatte verksamheten. Gunnar Axelsson tog efter Harry som brevbärare.

5 A. Konsum – Bensinstation (BB)

Fastigheten byggdes 1926. Konsum började 1930 och upphörde 1981.

Gunnar Karlsson var föreståndare under många år. Han var även ombud för Folksam.

De hade en manuell bensinpump och ett skåp med oljor. Personalen tvättade därefter händerna i kallt vatten och gick sedan in i affären för att expediera. Under kriget sålde de även kreatursfoder.

5 B. "Parken" (BB)

Mitt emot Konsum, vid "Parken", stod ett mjölkbord. Bönderna från Dromålseröd, Rörkärr, Ångdalen och Björndalen lämnade sin mjölk där och hämtade skummjölk, smör och ost. Mejeriet var beläget i Hjalpesten, sedermera Gustavssons Mechaniska Verkstad, GMR.

En av de som körde mjölkbil var Thure Aronsson. Uddevalla Cykelamatörers cykellopp "Rabbalshedeloppet" hade sin vändpunkt här.

6. Café Hermans/Hildings café (GH)

Här låg tidigare ett litet hus. Någon gång under 1945 flyttades det till en tomt mitt emot Annas Café, där hennes son Tage Johansson startade en cykelverkstad.

Huset lyftes upp på två hästvagnar, typ timmervagn, som förlängdes så att förstället var i främre delen och bakhjulen i den bakre ändan. Trafiken på den tiden var minimal, det handlar om Rikstvåan, senare E6:an. Polisman Erik Olsson från Hamburgsund var då polis i Rabbalshede och han deltog i transporten. Något hakade upp sig. Olsson som var oerhört stark ställde sig med ryggen mot ena hörnan och greppade tag och lyfte så att det gick att åtgärda det som strulade.

På platsen där huset hade stått byggde Hilding Nilsson 1945 den byggnad som fortfarande står kvar. Hilding och Gulli hade i en del av byggnaden café och i en annan del manufakturaffär.

Hilding och Gulli sålde till Märta och Herman Karlsson 1957. De kom från Högsäter och drev caféet under några år.

7. Fönsterfabrik – Bovallsdörren (BB)

Företaget, en stor fönsterfabrik, flyttade in i lokaler efter Olto 1961-62.

8. Olto Spinneri (BB)

Kville kommun lät bygga fabriksfastigheten 1947. Kommunen hyrde ut till Olto. Företaget startade på 1940-talet av en tysk som hette Hans Otto Schmutzler. Svärsonen Olof Björsell drev fabriken under många år. Han var gift med Irma.

I början av 1950-talet var cirka 30 personer anställda. En arbetsuppgift i "Plyschen" var att riva bl a gamla kläder, ett miljöfarligt damm.

Olof Björsell byggde tidigare, 1961-62, en mindre industribyggnad på andra sidan vägen. Han flyttade versamheten dit. Förutom tidigare verksamhet med bla färgade garner och mattvarp, tillverkades även tätningslist, som han hade patent på.

Bo Engbloms import- och exportföretag, Moldisol, som han hade startat på Klev/Staby invid Aven, har sin verksamhet i närheten (på väg till Linnéasjön). Fastigheten brann 1979 och återuppbyggdes. NBA

9. Utlastningskaj - Karl Andersson (GH)

Karl Andersson öppnade stenhuggeri på Rådden (avtagsvägen vid Aven) i slutet av 1920-talet. Det var sten av bra kvalitet. Till att börja med kördes graniten med häst och vagn till kajen. Vagnen drogs av tre par hästar och kusken satt på en av hästarna. Det var vissa problem att få bromsverkan på vagnen i nedförsbackar. Olika lösningar fanns. Senare kom stenen med lastbil till lastkajen.

Vid kajen fanns två stora kranar permanent uppställda. De lyfte stenen direkt från vagnen/bilen till järnvägsvagnen.

Graniten transporterades vidare till England och Tyskland. Hitler skulle ha sten till sina segermonument.

10. Järnvägsstationen (KK)

Den byggnation som finns idag växte fram i början av 1900-talet i samband med att järnvägen drogs fram genom Bohuslän och ett stationshus uppfördes. Landshövdingen Gustaf Lagerbring invigde järnvägen den 15 december 1903. Stationshuset ligger 131 km från Göteborg och 49 km från Strömstad samt på bansträckningens högsta punkt, 98 möh. Stationen var en centralpunkt.

Holmberg och Arnold Ryberg var några av stinsarna som tjänstgjort på stationen.

Bussar gick bland annat till Hamburgsund – Fjällbacka samt Heestrand.

Busslinjen startades av bröderna Ivar och Torsten Hermansson samt Thure Wallerius. Efter en tid blev Ivar ensam kvar som ägare. Förutom människor transporterades cyklar och annat gods. Framtill hade bussarna speciella hållare för cyklar.

Vid en tidpunkt på dagen möttes två tåg på stationsområdet. Speciellt under somrarna var det bråda tider för de SJ-anställda att köra gods på sina kärror och skicka vidare.

Bangården är stor med tre stickspår.

Bland övriga som tjänstgjorde på stationen var Yngve Hasselberg, Torsten Karlsson och Sverre Palm (Tanumpolitiker).

Under en period var posten belägen i stationen.

11. Jönssons Affär (BJ)

Samma dag som järnvägen invigdes den 15 december 1903 öppnade affären i boningshuset.

1914 flyttades affären till sin nuvarande plats.

Inne på gården ligger en röd byggnad. Det var ladugård i ena änden och brygghus i den andra.

De hade även en liten kiosk i hörnan mot stationen. I bostadshuset hade de gästgiveri under en period, efter att gästgiveriet lagts ner på Rabbalshede Gård. Lokaler hyrdes ut till bland annat tandläkare och distriktsköterska. Det fanns en skylt med Röda Korset vid avfarten Rikstväan/E6:an.

Bland expediterna kan nämnas; John Lång och Karl Falk.

Ave Andersson drev affären en period. Förutom sin affär på Ön hade han även Tösernas affär i Rabbalshede.

12. Centralföreningen (GH)

SJ uppförde magasinet samtidigt som järnvägen och lastkajen. De hyrde ut magasinet till Centralföreningen. Nestor Karlsson var föreståndare under många år. Magasinet är rivet.

Den allmänna lastkajen kom att få stor betydelse då mycket gods kom med järnvägsvagnar. En höstmarknad skickades, med ett extrainsatt tåg, 40 vagnar med 8 hästar i varje vagn.

De skulle till Norrland och bli arbetshästar.

Bakom lastkajen låg en stor kraftig stock där man band upp hästarna. En del hästar blev skrämde av ångloken.

Bilhandlare Haldor Thuresson fick även leveranser av bilar till denna lastkaj.

Nestor efterträddes av sonen Karl, som drev den under en kort period. Verksamheten lades ner på 1960-talet.

13. Karl Anderssons bostad, Lyckhem (GH)

Karl Andersson var en driftig företagsledare i Rabbalshede. Hans verksamhet gav många arbetstillfällen i bygden.

Förmodligen började hans företag med stenhuggeri på Alnäs "Rådden" för att senare under krigstiden utökas med torvbrytning på Branstabys torvmosse samt tillverkning av gengasved.

Karl Andersson hade tidvis två lastbilar. Senare delen av 1940-talet öppnades stenbrott i närheten av Gerlesborg.

Troligen kom de stenstolpar som användes till att inhägna Karl Anderssons tomt därifrån. De var c:a 2 m höga och c:a 20x20 cm i fyrkant.

14. Oskar Göranssons bostad, Polhöjden (GH)

Oskar Göransson kom från Trättestad till Rabbalshede 1906.

Han byggde en stallbyggnad och en slaktbod på den nyinköpta tomten. Han hade kontrakt att skjutsa folk med häst och vagn. Han köpte in djur, slaktade dem och sålde kött i parti och minut.

Han byggde bostadshuset 1907 och utökade sin hästhandel. Inne på gården finns en röd byggnad där han förvarade köttet. Där, på andravåningen, spelade traktens ungdomar bordtennis.

15. Trävaruaffär (GH)

Karl "Sågar'n" Kristensson drev här en affär. Han hade det mesta av byggvaror och verktyg samt även en del fritidsartiklar. Dessutom sålde han möbler. På ena långväggen, mot vägen, fanns ett stort skyltfönster där han visade sina möbler.

Vid sidan av affären låg sågen, där han sågade eget och andras timmer.

I ett rum i sågen hade glasmästare Engström från Hällevadsholm sin verkstad.

Bland bänksnickarna kan nämnas Arne Sjöblom, som efter några år, 1952, startade egen snickeri-verkstad.

Någon gång under 1970-talet överlät Kalle rörelsen till Bo Engblom, som drev denna under några år. Bland annat revs såg- och snickerifabriken och den lagerbyggnad som ligger på samma plats uppfördes.

I början av 1980-talet överlät Bo Engblom rörelsen till Bruno Karlsson, som efter en tid köpte järnvägsstationen och flyttade företaget dit.

Efter ytterligare en tid kom en ny ägare, för att sedan lägga ner verksamheten.

16. Ett av Rabbalshedes äldsta hus (GH)

"Stoltas hus". Huset har fått sitt namn efter fd soldaten och fjärdingsmannen Joel Stolt.

Huset är byggt c:a 1900. Dottern Augusta Stolt, 1882-1969, som bodde i ena halvan av huset var döv och hade svårt att prata, som en naturlig följd. I andra delen av huset bodde bland andra Anders Karlsson med familj. Efter dem bodde Paul och Helga Karlsson där. Paul hade skomakeri där.

17. Utlastningskaj för brännatorv (GH)

Kajen byggdes 1940 av Konrad Nilsson och Gustav Hansson.

Kajen byggdes extra hög för att man skulle kunna lasta torven direkt i järnvägsvagnarna.

Det var brännatorv som kom från torvmossarna i Branstaby och Alnäs.

Bland chaufförerna var Einar Ung samt Gustav Karlsson, Klev.

18. Sjöbloms Snickerifabrik (KK)

Bland bänksnickarna hos Karl "Sågar'n" Kristensson var Arne Sjöblom. Han startade 1952 en egen snickeri-verkstad. Kurt Karlsson med kompanjonen Runo Johansson tog över fabriken 1982. De specialiserade sig på att tillverka trappor. Fabriken brann den 4 februari 1998. Efter ett par månader stod fabriken åter klar. Maskinparken hade klarat sig bra. Efter att ha sanerats, fungerade de igen.

19. Tösenes Affär (GH)

Syskonen Augusta och Alfred Olsson drev en affär tillsammans på "Häckleberget", ett torp under Söbbskinn. Alfred arbetade även som snickare/timmerman.

Någon gång omkring första världskriget köpte Alfred mark i Rabbalshede. Här byggde han det affärshus, som även inrymde servering, telefon-telegrafstation och hyreslägenheter.

Förutom affärshuset så hade de även en ladugård med några djur samt lite åkermark.

Rabbalshedes första telefonväxel fanns här innan den flyttades till nr 23.

Därefter drevs rörelsen av Augusta Andersson och Tekla Kjellstorp. De var starkt religiösa, baptister. Det medförde att de inte sålde snus, tobak eller öl.

I ladugården hade de baptistmöten. Flera ungdomar gick i söndagsskola hos dem.

Fastigheterna är numera rivna. De revs i samband med vägbygget.

Ave Andersson, Ön, drev affären ett tag. Förutom sin affär i Ön hade han även Jönssons affär i Rabbalshede. Augusta Andersson var hans faster.

20. Krutkällaren (BJ)

Byggnaden uppfördes i början av 1900-talet på Dromålseröds ägor då järnvägen byggdes och det behövdes dynamit för att spränga. Det var ett timrat hus med plåt på taket och väggarna. Dessutom var det utrustat med ett rejält lås.

Krutkällaren ägdes av ett bolag från Uddevalla.

21. Fotbollsplan (BB)

Här låg tidigt en fotbollsplan. Gatunamnet "G:a idrottsvägen" vittnar om att det legat en idrottsanläggning här.

Det har senare funnits en fotbollsplan på Marknadsplatsen. Där användes stallen som omklädningsrum. Den nuvarande fotbollsplanen anlades 1952. Först anlades planen och sedan byggdes paviljongen med samlingslokal och omklädningsrum.

Rabbalshedes första idrottsförening bildades 1923. Den första ordföranden var Georg Åsman.

22. Uthus/lagerlokal till Karl Andersson (GH)

I ett uthus högg man gengasved till Karl Anderssons bilar.

Det var korta bitar som klövs med en speciell gengasyxa. Därefter kolades bitarna innan de såldes vidare.

23. Telefonväxeln (BB)

Växeln flyttades hit i mitten av 1940-talet från Tösenes Affär, nr 19.

Föreståndarinnan var fröken Sonja Turesson. Hon hade varit sjuksköterska eller biträde på Uddevalla lasarett. Hennes far, Ture Olsson, var hästhandlare. Det var här man betällde sina lokal- eller rikssamtal och växeltelefonisten kopplade vidare.

Det fanns även en telefonhytt inne i huset.

24. Stenen (HV)

(En sägen från boken "Kville härad", sid 327)

25. Karl Anderssons garage (GH)

Här förvarade han sin personbil och lastbil.

Idag är det ett hyreshus.

26. Rabbalshede centrum (BB)

För länge sedan var det ett stort sumphål här innan bebyggelsen kom till.

Haldur Thuresson byggde en verkstad här 1959. Huset var från början mindre, men byggdes till så det innehöll bilhall och verkstad. En modern välutrustad bilverkstad med bla smörjgrop

Haldur hade arbetat som järnvägsarbetare och sålt cyklar på fritiden. Han började sälja begagnade bilar i samarbete med en bilfirma i Göteborg.

Haldur var återförsäljare för Morris och blev så småningom återförsäljare för SAAB och han hade här sin bilaffär och verkstad. Han var en av återförsäljarna för SAAB i norra Bohuslän som sålt flest bilar.

Dessutom har här legat: Bensinstation, Bank, Taxi och Livsmedelsaffär

Lite information om Rabbalshede

I Rabbalshede fanns förr tiden:

- Tre livsmedelsaffärer
 - Jönssons
 - Konsum
 - Tösenes
- Tre kaféer
 - Hermanssons
 - Hermans
 - Annas
- Ett bageri.
 - Salomonssons

De äldsta husen i Rabbalshede:

- Stolthuset, litet stenhus med halmtak
- Jönssons
- Gula huset (intill caféet) (Johanssons)
- Oskar Göransson, 1906-1907
- Karl Andersson
- Hermanssons Café

Poliser i Rabbalshede:

- Wilhelm Höglund
- Erik Olsson, Hamburgsund
- Roy Nilsson
- Curt Johansson
- Ramqvist

Taxi:

- John Stenfors
- Gunnar Kristensson
- Hilding Nilsson
- Torsten Brink
- Helle Andersson
- Einar Ung
- Helge Andersson
- Haldur Thuresson